

VOLOP GESCHIEDENIS EN CULTUUR IN DEN HELDER

Den Helder, in de kop van Noord-Holland, is een stad vol historie en cultuur. Vooral de Stelling, de oude Rijkswerf Willemsoord en de verbinding met de Waddenzee maken het gebied een bezoek waard.

Door **Kees Vermeer**

Stelling Den Helder is een verzameling van zes forten en tientallen bunkers rond Den Helder. Aan het eind van de 18e eeuw was deze stad een belangrijke havenplaats voor de marine en particuliere reders. Koning Lodewijk Napoleon bezocht Den Helder in 1807. Zijn broer, keizer Napoleon Bonaparte, was daar in oktober 1811 en gaf direct opdracht tot het bouwen van de Stelling Den Helder om de stad te verdedigen tegen aanvallen vanaf het land. Daarna werd de linie door de Nederlandse Staat, en later door de Duitse bezetter, verder uitgebreid. "Het is nu één van de oudste nog bestaande stellingen van Nederland", zegt citymarketeer Manouk van Deutekom.

Biercate, aquarium en museum

Enkele forten zijn openbaar toegankelijk. Bijvoorbeeld Fort Westoever, met een café waar ze lokaal gebrouwen bier schenken. Fort Kijkduin heeft een Noordzee-aquarium en een museum over de Franse en Duitse tijd van 1811 tot 1945. "Met Open Monumentendag zijn ook veel van de bunkers geopend", laat Van Deutekom weten. "Deze zijn van verschillende perioden uit de geschiedenis. Er waren er ooit circa driehonderd, waarvan nog

ongeveer de helft over is. Op Open Monumentendag zijn ook andere forten geopend, waar vrijwilligers klaar zitten om informatie te geven."

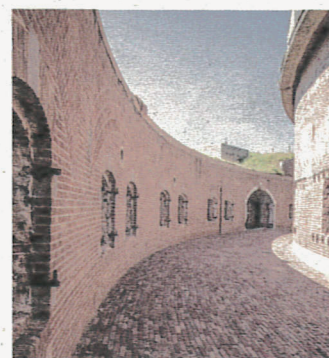
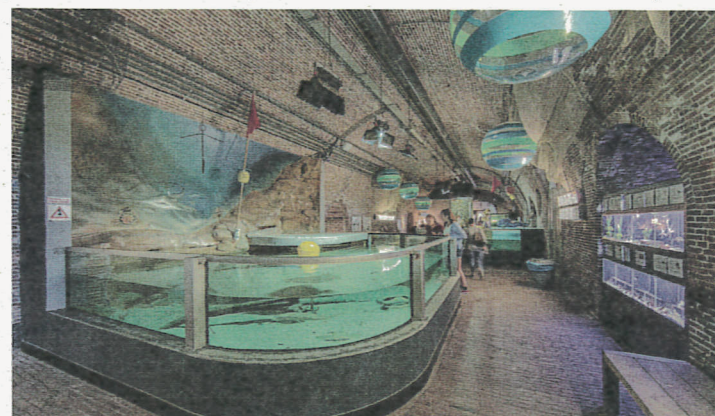
Er zijn volgens Van Deutekom verschillende redenen waarom een bezoek aan de Stelling de moeite waard is. Sowieso is het historisch interessant dat de forten er nog zijn en een aantal heeft een leuke invulling gekregen. "Daarnaast is het gebied erg groen. 'Mensen kunnen met een boot, een zogeheten Helderse Vlet, langs de Stelling varen. Zo kun je alle complexen zien en je ervaart tegelijk rust en natuur. Van oudsher was er rond een fort geen bebouwing. Daardoor is er veel ruimte."

De Stelling is vijf kilometer lang en het is mogelijk om erover te wandelen, te fietsen of te varen. Er zijn verschillende routes uitgezet en er kan een boot worden gehuurd met een gids die van alles vertelt over de Stelling. Er zijn ook bijzondere overnachtingsplaatsen, vertelt Van Deutekom. "Bijvoorbeeld het Fortwachtershuisje op Fort Kijkduin. Wie daar overnacht, is helemaal alleen op het fort. Dat is echt een unieke ervaring. Eveneens bijzonder is een overnachting in de Kustwachttorens, gebouwd als waarnemingsstation op het hoogste punt in Den Helder. Daarvandaan zie je aan de ene kant de stad en aan de andere kant de zee."

Waddenzee

Ook de omgeving van Den Helder is de moeite waard. De stad grenst immers aan de Waddenzee, onderdeel van het Unesco Werelderfgoed. Vanuit Natuurinformatiecentrum Balgzand in Den Helder worden excursies georganiseerd naar de Waddenzee, zoals vogelexcursies en wadlopen. Ook het Nationaal Reddingmuseum houdt excursies en vaartochten.

Den Helder draagt nog meer bij aan cultuur in de omgeving. De stad is namelijk onderdeel van het programma Sense of Place met culturele landschapsprojecten rond de schoonheid en geschiedenis van de Waddenzee. In het oude binnenduigebied De Nollen in Den Helder ligt het kunstproject 'landschap van de verbeelding', het levenswerk van kunstenaar Ruud van de Wint (1942-2006). Een kwart eeuw heeft hij hier gewerkt aan schilderijen, stalen sculpturen en grootse bouwsels die zijn verweven met het duinlandschap. "Ook enkele forten vallen onder dit project", zegt Van Deutekom. "In juli en augustus organiseren we een cultuurarrangement: een fietstocht met een gids vanaf De Nollen en langs de forten. De gids kan dan van alles vertellen over wat er onderweg te zien is. Een leuke manier om het hele gebied te ervaren!" ■

Historisch Weekend

23 & 24 juni

Prachtige oldtimers en historische markt.

Fortenfestival

15 juli

Piraten & soldaten, live-muziek, kanon schieten, markt, levend stratego en veel meer!

Stadshart op Koers

31 aug, 1 & 2 september

Stadsfeest met parades, diverse activiteiten en feestprogramma met o.a. Van Dik Hout, Miss Montreal en O'G3NE.

Open Monumentendag

8 & 9 september

Bunkers, rijksmonumenten en bijzondere gebouwen; ze zijn open!

TEDx Den Helder

8 oktober

Laat je verrassen, verbazen en inspireren door internationale sprekers.

Lichtkunstroute

december/januari

Een prachtige route door de Helderse binnenstad met fantastische lichtattracties.

Den Helder, een geweldige plek waar cultuur en natuur elkaar ontmoeten. Fietsen door de duinen, langs de Stelling Den Helder en over de dijk. Ja! Dat kan in Den Helder!

Wilt u Den Helder fietsend ontdekken? Vanaf Julianadorp, dat gelegen is in het grootste aaneengesloten bloembollengebied van Europa, fietst u door de duinen naar het voormalige Walvisvaardersdorp Huisduinen waar u een welverdiende pauze kunt nemen met uitzicht op zee. Of ontdek de historie van Fort Kijkduin tijdens een rondleiding door een gedeelte van de Stelling Den Helder. Vanuit Huisduinen fietst u de dijk op en geniet u van een heerlijke tocht langs de zee, waar u misschien nog wel een marineschip ziet varen. Onderweg maakt u een selfie met op de achtergrond de hoogste gietijzeren

vuurtoren van Europa. Na een paar kilometer dijk waant u zich in de maritieme historie van Den Helder. Combineer uw route bijvoorbeeld met een bezoek aan de Oude Rijkswerf Willemsoord waar u bij het Marinemuseum in een echte onderzeeboot mag kijken of het reddingswezen op zee ervaart bij het Nationaal Reddingmuseum. Of plof neer op één van de gezellige terrassen aan de kade. Wilt u gelijk even de benen strekken? Vanaf Willemsoord volgt u de stadroute van circa 4 kilometer waarbij u door de binnenstad en het maritieme erfgoed van Den Helder wandelt.

Maar let op! Eenmaal een bezoek aan Den Helder gebracht, kan dat zo maar eens betekenen dat u graag terug komt om nog meer van deze maritieme, stoere stad te ontdekken!

Voor meer info en evenementen: DENHELDER.ONLINE